

Adviesraad Sociaal Domein Zuidplas

Weidezoo 62
2841 SP Moordrecht
secretarisadviesraadzuidplas@gmail.com
www.adviesraadzuidplas.nl

Aan het college van B&W van de gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

Datum: 17 november 2020

Betreft: Advies bij het Plan van aanpak dementie

Vooraf

De Adviesraad Zuidplas stelt het op prijs dat hij kan adviseren over het Plan van Aanpak Dementie.

Opzet van het advies

Dit advies bestaat uit twee delen. In het eerste deel geeft de adviesraad een aantal beschouwingen van algemene aard. In het tweede deel in de vorm van een bijlage worden puntsgewijs opmerkingen gemaakt bij verschillende onderdelen, met name de sociale kaart.

Algemene beschouwingen.

Inleiding

De adviesraad spreekt zijn waardering uit over dit heldere en goed leesbare Plan van Aanpak. Het is goed dat de gemeente zich met zo veel directbetrokkenen heeft gebogen over de aanpak van de problematiek van de dementie.

Het punt dat de adviesraad bij de advisering voorop wil stellen is dat bij alle beschouwingen en activiteiten de mens steeds centraal moet staan.

De adviesraad is van oordeel dat de titel van de nota "Plan van Aanpak Dementie" een vlag is die de lading niet helemaal dekt. De gemeente kan uiteraard aan de ziekte zelf niets doen. De gemeente ziet blijkens de nota haar taak ook meer in het faciliteren van hulpverlening in de breedste zin des woords. De adviesraad adviseert daarom te kiezen voor een andere titel van de nota die meer recht doet aan de taak en mogelijkheden van de gemeente.

In de nota wordt een helder en cijfermatig beeld gegeven van de verschillende aspecten van dementie. Daarbij gaat het niet alleen over het verlenen van zorg in de verschillende stadia van de ziekte maar ook over het welzijnsaspect van zowel de betrokkene als diens zorgverleners.

Visie

Bij de visie zoals in paragraaf 2.1 wordt verwoord, plaatst de adviesraad de opmerking dat het zo lang mogelijk thuis blijven wonen een goed uitgangspunt is, maar niet absoluut mag en kan zijn. Het thuis wonen moet wel veilig zijn voor betrokkenen, hun mantelzorgers en hun omgeving en een toegevoegde waarde hebben voor betrokkenen.

Ambitie

De ambitie zoals geformuleerd in punt 2.2 is in feite een breed gedeelde opvatting in de maatschappij en kan dan ook niet worden aangemerkt als specifiek beleid van de gemeente. Het verdient aanbeveling het als zodanig te benoemen.

In deze paragraaf wordt ook gesteld dat participatie in de maatschappij de problematiek van eenzaamheid, verwaarlozing en overbelaste mantelzorgers voorkomt. De adviesraad kan deze stelling in zijn algemeenheid niet onderschrijven. Het gevaar van de overbelasting van mantelzorgers is groot en reëel. Doordat de dementerende blijft wonen in de oorspronkelijke woonsituatie, ook bij een toenemende zorgvraag, wordt er een zwaar beroep gedaan op de mantelzorg en andere vrijwilligers. Regelmatig wordt deze last dusdanig zwaar dat de mantelzorger eronderdoor dreigt te gaan.

In paragraaf 6.2 wordt terecht aandacht gegeven aan deze problematiek die naar verwachting alleen maar groter zal worden. Juist op dit gebied kan de gemeente door goede voorlichting en coördinatie van de zorg van zowel professionals als mantelzorgers een bijdrage leveren.

Uitgangspunten

In de nota wordt opgemerkt dat de mogelijkheden om langer zelfstandig thuis te wonen, moeten worden bevorderd. Daarbij wordt aangegeven dat er oog moet zijn voor psychische, sociale en financiële drempels. De adviesraad mist hierbij node het aspect huisvesting. In de gehele nota wordt de huisvesting als belangrijk thema voor het langer thuis kunnen wonen niet in de beschouwing meegenomen. De adviesraad adviseert daarom de nota op dit punt uit te breiden.

Probleemstelling

In paragraaf 6.1 wordt gewezen op het groeiend aantal mensen met dementie. "Die toename in het aantal meldingen (waardoor de druk op het Sociaal Team toeneemt en meer mankracht nodig zal zijn), als toename in maatwerkvoorzieningen, hebben een kostenverhogend resultaat" (einde citaat). Deze terechte conclusie wordt verder in de nota nergens uitgewerkt. Sterker in paragraaf 8 wordt opgemerkt "voor de uitvoer van dit plan zijn op dit moment geen extra financiën nodig".

De adviesraad adviseert een verruiming van middelen op dit dossier, zowel wat betreft menskracht als middelen.

In paragraaf 6.3 wordt gewezen op de bestaande disbalans tussen zorginhoudelijke en welzijnsaspecten. Juist op dit gebied van de disbalans kan de gemeente een daadwerkelijke bijdrage leveren voor de burgers die met de (gevolgen van) dementie worden geconfronteerd. Voorlichting en bevordering van afstemming zijn daarbij mogelijkheden die de gemeente kan inzetten.

In de nota worden in paragraaf 4 cijfers genoemd over het aantal mensen met dementie. Daarbij wordt voor wat betreft Zuidplas alleen met totalen gewerkt. De adviesraad adviseert inzicht te geven in de bevolkingsopbouw in de verschillende dorpskernen. Is het zo dat de bevolkingsopbouw in de verschillende dorpskernen gelijk is? En de inzet en betrokkenheid van de gemeente daarmee voor alle kernen gelijk is? Of is een meer gerichte inzet en aanpak noodzakelijk?

De fase van leven met dementie

Bij paragraaf 6.2 staat dat mensen laat in beeld komen. Wat nergens beschreven is, is dat alle 75+ inwoners van de gemeente een brief krijgen en een aanbod van de ouderenadviseur om langs te komen. De ouderenadviseur laat bij die huisbezoeken de juiste informatie in overzichtelijke folders achter.

Terecht vraagt de notitie in paragraaf 7.4 aandacht voor financiën en juridische zaken. De nota stelt dat het inschakelen van externen zoals notarissen of beheerders voor het voeren van een bewindvoering mogelijke onverantwoorde of zelfs frauduleuze handelingen door derden voorkomt.

De adviesraad wijst er daarbij wel op dat het zetten van dergelijke stappen vereist dat deze "op tijd" worden gezet. Immers de dementerende moet nog voldoende wilsbekwaam zijn bij het maken van een keus. De informatie hierover moet bij het Sociaal Team aanwezig zijn.

Veiligheid is ook onderdeel van deze paragraaf. De adviesraad wijst er daarbij op dat ook de veiligheid van omwonenden in de besluitvorming moet worden meegenomen. Het gaat dan niet direct om de Wet zorg en dwang maar om eenvoudige zaken als (het afsluiten van) koken op gas.

In paragraaf 7.4 wordt gesproken over de culturele achtergrond van mensen met dementie en het belang daarvan bij de hulp die aan hen verleend wordt/moet worden.

De adviesraad adviseert dit punt verder uit te werken en aan te geven hoe/in hoeverre de gemeente hierbij een faciliterende rol kan spelen.

In het Plan van Aanpak is geen aandacht voor de rol van 'dagopvang' bij dementie en het aanbod van dagopvang in (de dorpen van) Zuidplas en de rol van de gemeente daarbij.

In paragraaf 7.4 wordt als actie genoemd 'Het gebruik van respijtzorg stimuleren'. Dat betekent dat er voldoende aanbod van respijtzorg moet zijn want anders worden verwachtingen gewekt die niet waargemaakt kunnen worden. Bij een 'tekort' zal de respijtzorg moeten worden uitgebreid. Respijtzorg is ook een verantwoordelijkheid van de gemeente.

De adviesraad adviseert de dagopvang en de respijtzorg en de rol van de gemeente daarbij verder uit te werken.

Informatie

Veel van de aanbevelingen in het Plan van aanpak hebben betrekking op informeren. Daarvoor is volgens de adviesraad nodig dat de gemeente een goede website heeft waarop inwoners makkelijk informatie kunnen vinden over (onder andere) dementie. Zowel over wat dementie is als over welke hulp mogelijk is. Bij de vraag wat dementie is kan de informatie algemeen zijn en doorverwijzen naar bijvoorbeeld Alzheimer Nederland.

Voor hulp en ondersteuning moet de informatie specifiek zijn en duidelijk aangegeven welke hulp in Zuidplas voorhanden is en bij wie je moet aankloppen voor verdere informatie of voor het aanvragen van die hulp.

De adviesraad adviseert de informatie op de website van de gemeente over dementie en de hulp en ondersteuning die daarbij mogelijk is sterk te verbeteren.

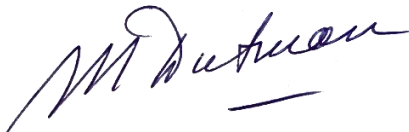
Sociale kaart

De adviesraad verwelkomt de gedachte van de sociale kaart voor deze doelgroep. Wil een dergelijke kaart effectief zijn dan moet zij gemakkelijk vindbaar zijn en up-to-date zijn. De adviesraad constateert dat deze eerste versie van de sociale kaart nog op veel punten verbeterd kan worden. Dan gaat het om de indeling van de verschillende diensten en activiteiten en om de actualiteit. Terwijl ook de vindbaarheid van de kaart van belang is. De adviesraad adviseert de sociale kaart verder uit te werken. De adviesraad wil daar behulpzaam bij zijn.

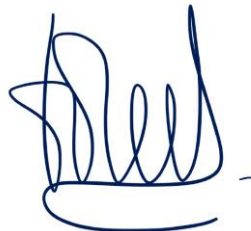
In de bijlage bij dit advies geeft de adviesraad enkele aanvullingen en correcties van de gegevens in bijlage III van de nota.

Dit advies is besproken en vastgesteld in de online-vergadering van de adviesraad op 16 november 2020.

De adviesraad is gaarne bereid het advies toe te lichten.

Machteld Dutman
Voorzitter

Hans van der Meer
Secretaris

Bijlage

Enkele aanvullingen/correcties op de sociale kaart in bijlage III.

- Kerken: Ook pastoraat en diaconie noemen.
- Ook koren en hobby's.
- De Sportstichting Zuidplas heeft de kennis van de sportverenigingen, daarmee wat er is aan mogelijkheden om te sporten.
- Er zijn meer ouderenbonden dan de 2 die worden genoemd.
- Er zijn naast Parento meer thuiszorgorganisaties
- Er zijn meer Historische verenigingen dan die van Moordrecht.
- Er kunnen in De Meander geen maaltijden door mensen van buiten worden gebruikt.
- Het email adres van de Parkzoomhal is sinds 1-2-2018 niet meer www.polderbad.nl maar www.sportstichtingzuidplas.nl. (NB hoort dit wel in deze opsomming thuis?)
- Waarom sommige sportverenigingen wél en sommigen niet benoemen. Verwijs voor sportverenigingen naar De Beweegwijzer op www.sportstichtingzuidplas.nl/beweegwijzer.
- Sporthal Kleine Vink wordt geëxploiteerd door Sportstichting Zuidplas. CKV is slechts een huurder van de sporthal
- Het sportcentrum Fitland is sinds begin dit jaar veranderd in Basic Fit
- Timmers Sport is zowel Zevenhuizen als Moerkapelle
- Wordt de Zevenster ZekerBewegen nog wel gegeven door Cora van Kempen?
- Stichting Welzijn Moerkapelle is wat anders dan Welzijn Zuidplas. Roept vragen op. Wat is de ene en wat is de andere?